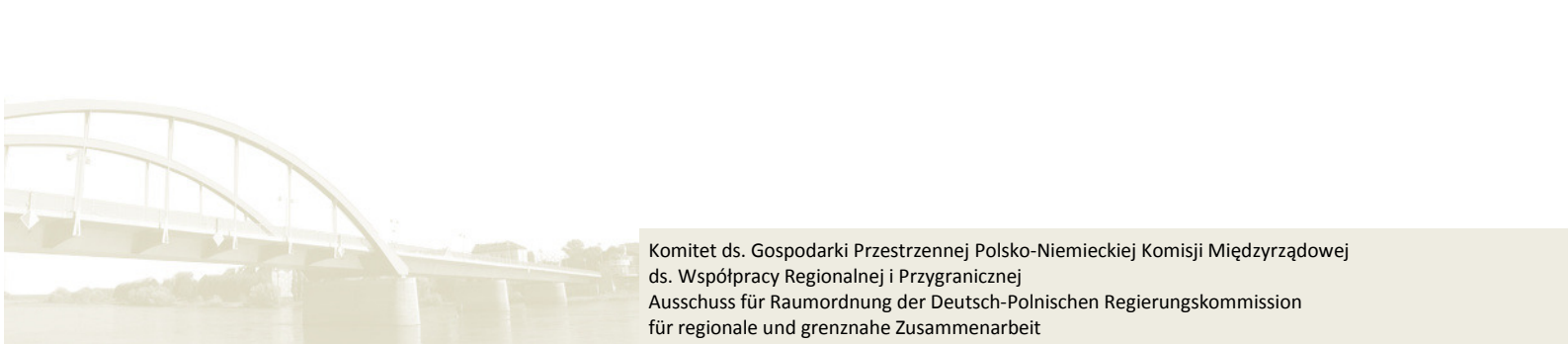

Komitet ds. Gospodarki Przestrzennej Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej
ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej
Ausschuss für Raumordnung der Deutsch-Polnischen Regierungskommission
für regionale und grenznahe Zusammenarbeit

Wspólna Koncepcja Przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań

– Wizja 2030 –

Gemeinsames Zukunftskonzept für den deutsch-polnischen Verflechtungsraum

– Vision 2030 –

potwierdzono na XVII Posiedzeniu Komitetu ds. Gospodarki Przestrzennej Polsko-Niemieckiej Komisji
Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej, 1 grudnia 2016 r.

verabschiedet auf der 17. Sitzung des Ausschusses für Raumordnung der Deutsch-Polnischen
Regierungskommission für regionale und grenznahe Zusammenarbeit, 1. Dezember 2016

Wydawca:

Komitet ds. Gospodarki Przestrzennej Polsko-
Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds.
Współpracy Regionalnej i Przygranicznej

Współprzewodnictwo:

Ministerstwo Rozwoju
Federalne Ministerstwo Transportu
i Infrastruktury Cyfrowej

Herausgeber:

Ausschuss für Raumordnung der Deutsch-
Polnischen Regierungskommission für regionale
und grenznahe Zusammenarbeit

Co-Vorsitz:

Bundesministerium für Verkehr
und digitale Infrastruktur
Ministerium für Entwicklung

Spis treści

Inhaltsverzeichnis

» Wspólnie w przyszłość!	4
» Wspólny obszar wzrostu w Europie	6
» Wzmacnianie i pogłębienie powiązań	8
» Wytoczne rozwoju	10
I. Wykorzystanie zalet policentrycznej struktury osadniczej	10
II. Poprawa połączeń transportowych	12
III. Inwestowanie w ludzi	14
IV. Promowanie trwałego i zrównoważonego wzrostu	16
V. Zabezpieczanie podstaw dla wysokiej jakości życia	18
» Gemeinsam in die Zukunft!	4
» Ein gemeinsamer Wachstumsraum in Europa	6
» Stärkung und Vertiefung der Verflechtungen	8
» Leitlinien der Entwicklung	10
I. Die Vorteile der polyzentrischen Siedlungsstruktur nutzen	10
II. Die verkehrlichen Verbindungen verbessern	12
III. In die Menschen investieren	14
IV. Nachhaltiges Wachstum fördern	16
V. Die Grundlagen für eine hohe Lebensqualität sichern	18

Wspólnie w przyszłość! Gemeinsam in die Zukunft!

Wspólna Koncepcja Przyszłości 2030 dla polsko-niemieckiego obszaru powiazań jest wizją planistyczno-przestrzenną, określającą jak powinien wyglądać obszar po obu stronach Odry i Nysy Łużyckiej w 2030 roku. Dokument nad którym prace rozpoczęto w 2014 roku został opracowany przez Komitet ds. Gospodarki Przestrzennej Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej (w skrócie Polsko-Niemiecki Komitet ds. Gospodarki Przestrzennej) i stanowi wkład do realizacji porozumień o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy między Polską a Niemcami.

Wspólna Koncepcja Przyszłości 2030 bazuje na doświadczeniach współpracy w dziedzinie rozwoju przestrzennego prowadzonej w ramach Polsko-Niemieckiego Komitetu ds. Gospodarki Przestrzennej i nawiązuje do istniejących planów i koncepcji rozwoju przestrzennego. Konkretnie wytyczne i założenia opracowane zostały w oparciu o wiedzę o najważniejszych wyzwaniach i szansach polsko-niemieckiego obszaru powiazań. Wspólna Koncepcja Przyszłości 2030 pokazuje przede wszystkim potencjał i możliwości rozwoju obszaru powiazań – nie zawiera formalnych ustaleń planistycznych. Należy ją jednak rozumieć jako uzgodnione przez obie strony rekomendacje dotyczące planowania przestrzennego dla właściwych organów, instytucji i decydentów.

Tylko współdziałanie wielu osób i podmiotów umożliwi wprowadzenie Wspólnej Koncepcji Przyszłości 2030 w życie. Jej celem jest motywowanie i inspirowanie do dalszego pogłębiania współpracy na polsko-niemieckim obszarze powiazań oraz zwiększenie zainteresowania tym obszarem na szczeblu europejskim i krajowym. Równocześnie wnosi ona – poprzez swoją specyficzną, transgraniczną optykę – wkład w dyskusję nad przyszłymi priorytetami europejskiej polityki spójności.

Das Gemeinsame Zukunftskonzept 2030 für den deutsch-polnischen Verflechtungsraum ist eine raumplanerische Vision, die zeigt, wie der Raum auf beiden Seiten der Oder und der Lausitzer Neiße 2030 aussehen soll. Es wurde seit 2014 durch den Ausschuss für Raumordnung der Deutsch-Polnischen Regierungskommission für regionale und grenznahe Zusammenarbeit (kurz: Deutsch-Polnischer Raumordnungsausschuss) erarbeitet und ist ein Beitrag zur Umsetzung der Vereinbarungen zur guten Nachbarschaft und freundschaftlichen Zusammenarbeit zwischen Deutschland und Polen.

Das Gemeinsame Zukunftskonzept 2030 gründet in der Erfahrung der Zusammenarbeit zu Fragen der Raumentwicklung im Deutsch-Polnischen Raumordnungsausschuss und greift bestehende Pläne und Konzepte der Raumentwicklung auf. Konkrete Leitlinien und Handlungsansätze wurden gestützt auf das Wissen über die wichtigsten Herausforderungen und Chancen des deutsch-polnischen Verflechtungsraumes entwickelt. Dabei zeigt das Gemeinsame Zukunftskonzept 2030 vor allem das Potenzial und die Entwicklungsmöglichkeiten des Verflechtungsraumes auf – es enthält keine formalen planerischen Festlegungen. Es ist jedoch als beiderseits abgestimmte raumordnerische Handlungsempfehlung für die zuständigen Behörden, Einrichtungen und Entscheidungsträger zu verstehen.

Nur das Zusammenwirken vieler Menschen und Institutionen füllt das Gemeinsame Zukunftskonzept 2030 mit Leben. Es soll dazu motivieren und inspirieren, die Zusammenarbeit im deutsch-polnischen Verflechtungsraum weiter zu vertiefen und die Aufmerksamkeit für diesen Raum auf europäischer und nationaler Ebene erhöhen. Zugleich leistet es mit seiner spezifischen, grenzübergreifenden Perspektive einen Beitrag zur Diskussion über zukünftige Schwerpunkte der europäischen Kohäsionspolitik.

Wspólny obszar wzrostu w Europie

Ein gemeinsamer Wachstumsraum in Europa

Wspólna Koncepcja Przyszłości 2030 dotyczy obszaru, na którym występują bliskie, sąsiedzkie powiązania pomiędzy Polską i Niemcami. Obejmuje terytorium czterech krajów związkowych: Meklemburgii-Pomorza Przedniego, Brandenburgii, Berlina i Saksonii po stronie niemieckiej oraz czterech województw: dolnośląskiego, lubuskiego, zachodniopomorskiego i wielkopolskiego po stronie polskiej. Obszar ten jest jednocześnie terenem działań inicjatywy Partnerstwo Odra. Na obszarze tym o powierzchni 160.000 km² zamieszkuje 21 mln ludzi. Wspólnie w 2014 roku wytworzono tu produkt krajowy brutto w wysokości 430 mld EUR.

Determinantą rozwoju polsko-niemieckiego obszaru powiązań jest sieć największych miast i ich obszarów funkcjonalnych, którą tworzą: Berlin, Wrocław, Drezno (Dresden), Lipsk (Leipzig), Poznań i Szczecin. Tę sieć rosnących metropolii uzupełniają miasta posiadające wiodące funkcje administracyjne: Poczdam (Potsdam), Zielona Góra, Gorzów Wielkopolski i Schwerin. Każde z tych miast ma różnorodne funkcje w dziedzinie gospodarki, turystyki, transportu, nauki, kultury i polityki. Do tego dochodzi gęsta sieć średnich i małych miast oraz różnorodne obszary wiejskie z ich specyficznymi walorami.

Istotną osią polsko-niemieckiego obszaru powiązań jest rzeka Odra z jej dopływem Nysą łużycką, które razem z dalszymi rzekami i drogami wodnymi kształtują geografę wspólnego obszaru gospodarczego. Dalszymi ważnymi determinantami środowiskowymi i gospodarczymi są: Morze Bałtyckie wraz z pasem wybrzeża, rozległe pojezierza i tereny leśne w części centralnej oraz łańcuchy górskie na południu. Sieci transportowe zapewniają dostępność wewnętrzną i zewnętrzną.

Das Gemeinsame Zukunftskonzept 2030 erstreckt sich auf das Gebiet, in dem Deutschland und Polen nachbarschaftlich eng miteinander verflochten sind. Es umfasst die Gebiete der Bundesländer Mecklenburg-Vorpommern, Brandenburg, Berlin und Sachsen auf der deutschen sowie der Wojewodschaften Niederschlesien, Lubuskie, Westpommern und Großpolen auf der polnischen Seite und deckt sich räumlich mit dem Gebiet der Oder-Partnerschaft. In diesem Raum mit einer Fläche von 160.000 km² leben 21 Mio. Menschen. Gemeinsam haben sie im Jahr 2014 eine Wirtschaftsleistung von 430 Mrd. EUR erzielt.

Der deutsch-polnische Verflechtungsraum wird vom Netz der größten Städte und ihren funktionalen Räumen geprägt: Berlin, Breslau (Wrocław), Dresden, Leipzig, Posen (Poznań) und Stettin (Szczecin). Dieses Netz der wachsenden Metropolen wird durch Städte mit führenden Verwaltungsfunktionen ergänzt: Potsdam, Grünberg (Zielona Góra), Landsberg an der Warthe (Gorzów Wielkopolski) und Schwerin. Jede dieser Städte hat vielfältige Funktionen in den Bereichen Wirtschaft, Tourismus, Verkehr, Wissenschaft, Kultur und Politik. Dazu kommen ein dichtes Netz der mittleren und kleinen Städte und vielfältige ländliche Räume mit ihren jeweils eigenen Qualitäten.

Eine wesentliche Achse des deutsch-polnischen Verflechtungsraumes ist die Oder mit ihrem Zufluss der Lausitzer Neiße, die zusammen mit weiteren Flüssen und Wasserstraßen die Geografie des gemeinsamen Wirtschaftsraumes prägt. Weitere wichtige natur- und wirtschaftsräumliche Determinanten sind: die Ostsee und der Küstenstreifen im Norden, ausgeprägte Seen- und Waldgebiete im mittleren Teil und die Gebirgszüge im Süden. Verkehrsnetze sichern die interne und externe Erreichbarkeit.

160.000 km²

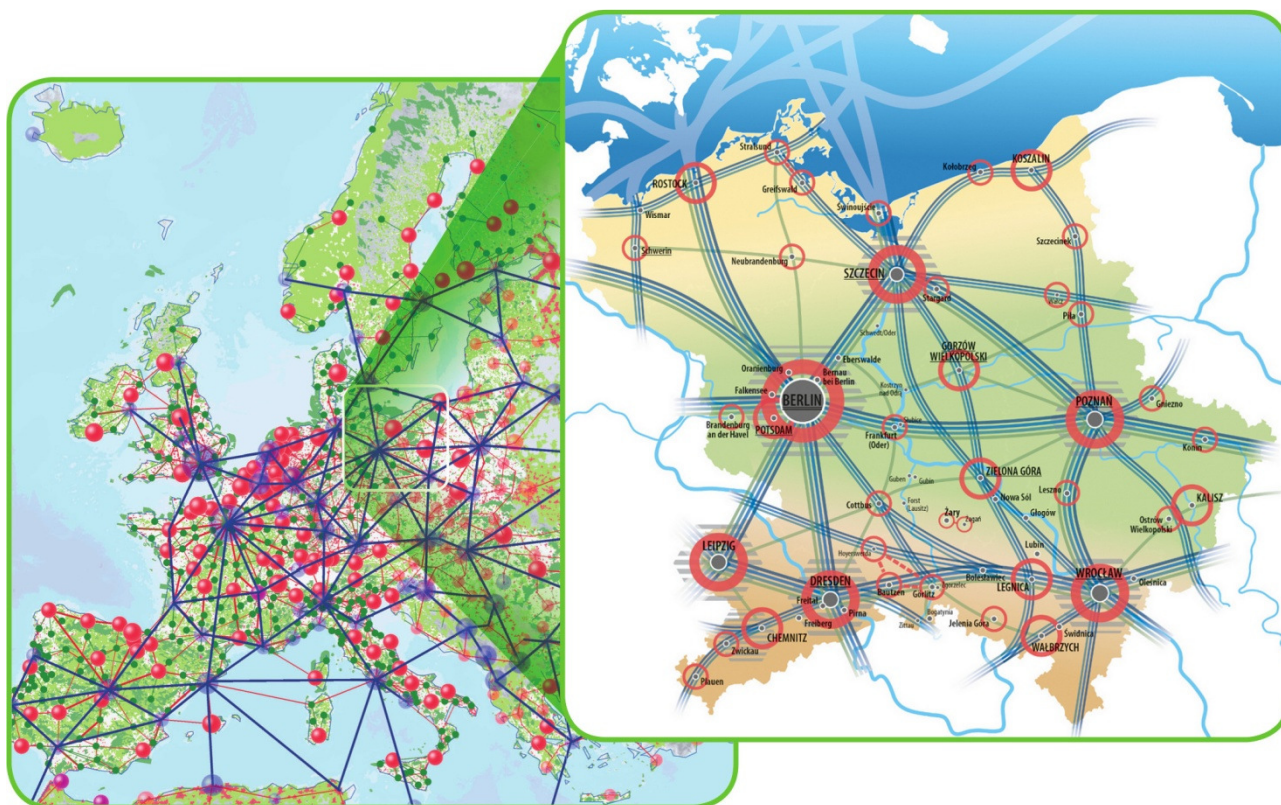
21 mln mieszkańców
Mio. Einwohner

430 mld EUR PKB
Mrd. EUR BIP

Wzmacnianie i pogłębienie powiązań Stärkung und Vertiefung der Verflechtungen

Osiągnięcie strategicznego celu wspólnego obszaru wzrostu w Europie wymaga wzmocnienia powiązań społeczno-ekonomicznych, administracyjnych i powiązań bazujących na wzajemnym zrozumieniu. Wiele z tych powiązań istnieje już dziś. Wspólna Koncepcja Przyszłości 2030 pozwala na silniejsze ich uwidocznienie i świadome ukierunkowanie na nie założeń politycznych.

Um das strategische Ziel eines gemeinsamen Wachstumsraums in Europa zu erreichen gilt es, sozio-ökonomische, kommunikative und administrative Verflechtungen zu stärken. Viele dieser Verflechtungen bestehen bereits heute. Das Gemeinsame Zukunftskonzept 2030 erlaubt es, sie stärker sichtbar zu machen und Politikansätze bewusster auf sie auszurichten.

Wizja

» *Im Jahr 2030 ist der sozial, ökonomisch und ökologisch starke deutsch-polnische Verflechtungsraum als gemeinsamer nachhaltiger Wachstumsraum ein wichtiger Motor der Entwicklung im Herzen Europas, der auch auf andere Regionen ausstrahlt.*

» *W roku 2030 silny społecznie, gospodarczo i przyrodniczo polsko-niemiecki obszar powiązań jako wspólny obszar zrównoważonego wzrostu jest ważnym motorem rozwoju w sercu Europy, oddziałującym także na inne regiony.*

Vision

Realizacja Wspólnej Koncepcji Przyszłości 2030 wymaga różnorodnych procesów, również w obrębie społeczeństwa obywatelskiego, przebiegających na różnych płaszczyznach i prowadzonych przez wiele osób i instytucji. W związku z tym Wspólna Koncepcja Przyszłości 2030 formułuje wytyczne rozwoju skierowane na obszary działania o szczególnym znaczeniu dla przyszłego rozwoju:

- I. Wykorzystanie zalet policentrycznej struktury osadniczej**
- II. Poprawa połączeń transportowych**
- III. Inwestowanie w ludzi**
- IV. Promowanie trwałego i zrównoważonego wzrostu**
- V. Zabezpieczanie podstaw dla wysokiej jakości życia**

W rezultacie wszystkich działań powinno nastąpić dalsze wyrównanie oraz poprawa sytuacji społecznej i ekonomicznej oraz jakości życia i zwiększenie poziomu aktywności gospodarczej, naukowej i badawczej. Dąży się do wspierania procesów innowacyjnych, znalezienia odpowiedzi na wyzwania demograficzne, podniesienia konkurencyjności gospodarki, a także do racjonalnego wykorzystania i ochrony zasobów środowiska przyrodniczego.

Wspólna Koncepcja Przyszłości 2030 została opracowana między innymi na podstawie polskiej Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) oraz niemieckich wizji rozwoju przestrzennego [Leitbilder der Raumentwicklung]. Uwzględnione zostały również strategiczne dokumenty sporządzone na poziomie województw, landów oraz Unii Europejskiej.

Die Umsetzung des Gemeinsamen Zukunftskonzeptes 2030 erfordert vielfältige, auch zivilgesellschaftliche Prozesse, die auf unterschiedlichen Ebenen ablaufen und von vielen Menschen und Institutionen getragen werden. In diesem Zusammenhang formuliert das Gemeinsame Zukunftskonzept 2030 Leitlinien der Entwicklung, die sich auf die für die zukünftige Entwicklung bedeutsamen Handlungsfelder konzentrieren:

- I. Die Vorteile der polyzentrischen Siedlungsstruktur nutzen**
- II. Die verkehrlichen Verbindungen verbessern**
- III. In die Menschen investieren**
- IV. Nachhaltiges Wachstum fördern**
- V. Die Grundlagen für eine hohe Lebensqualität sichern**

Im Ergebnis aller Aktivitäten sollen sich die soziale und die ökonomische Situation und die Lebensqualität weiter angleichen, verbessern sowie das Aktivitätsniveau von Wirtschaft, Wissenschaft und Forschung erhöhen. Angestrebt werden die Unterstützung innovativer Prozesse, Antworten auf demografische Herausforderungen, eine höhere Wettbewerbsfähigkeit der Wirtschaft sowie die nachhaltige Nutzung und der Schutz der natürlichen Ressourcen.

Erarbeitet wurde das Gemeinsame Zukunftskonzept 2030 unter anderem auf der Grundlage der polnischen Konzeption der räumlichen Entwicklung des Landes 2030 (KPZK 2030) und der deutschen Leitbilder der Raumentwicklung. Strategische Dokumente auf Landes- bzw. Wojewodschafts- und europäischer Ebene wurden ebenso berücksichtigt.

I. Wykorzystanie zalet policentrycznej struktury osadniczej

I. Die Vorteile der polyzentrischen Siedlungsstruktur nutzen

Wizja

Im Jahr 2030...

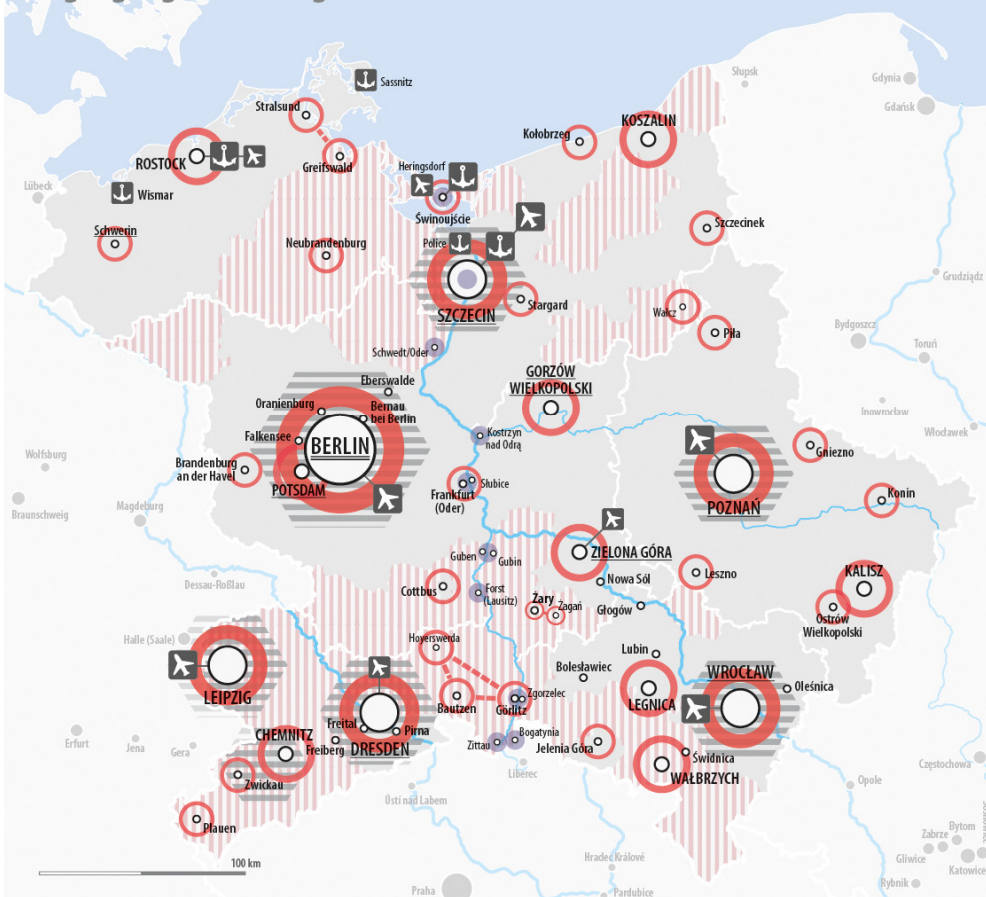
- » werden die in den Zentren unterschiedlicher Größe und Funktion vorhandenen Potenziale gemeinsam entwickelt, genutzt und auch außerhalb des Verflechtungsraumes kommuniziert.
- » hat sich die Grenzüberschreitende Metropolregion Stettin fest etabliert. Sie ist mit dem Ostseeraum eng verbunden und europaweit bekannt.
- » enthält jede lokale und regionale Entwicklungsstrategie ein Kapitel zum Umgang mit Nachbarschaftseffekten.
- » ist die gemeinsame Nutzung von Einrichtungen der sozialen und technischen Infrastruktur entlang von Oder und Lausitzer Neiße selbstverständlich geworden.
- » verfolgen die Kommunen, Metropolen und Regionen im deutsch-polnischen Verflechtungsraum konsequent gemeinsame Strategien zur Verringerung des Energieverbrauchs.

W roku 2030...

- » potencjały istniejące w centrach różnej wielkości i o różnych funkcjach są wspólnie rozwijane, wykorzystywane i promowane także poza obszarem powiązań.
- » Transgraniczny Region Metropolitalny Szczecina jest już trwałym organizmem, który jest ściśle związany z regionem Morza Bałtyckiego i rozpoznawalny w Europie.
- » każda lokalna i regionalna strategia rozwoju zawiera rozdział nt. implikacji wynikających z sąsiedztwa.
- » oczywistym stało się wspólne korzystanie z zasobów infrastruktury społecznej i technicznej wzdłuż Odry i Nysy Łużyckiej.
- » gminy, metropolie i regiony w polsko-niemieckim obszarze powiązań konsekwentnie stosują wspólne strategie zmniejszenia zużycia energii.

Vision

Sytuacja wyjściowa – Struktura osadnicza / Ausgangslage – Siedlungsstruktur

Legenda / Legende

Rola i znaczenie ośrodków miejskich / Rolle und Funktion der städtischen Zentren

- Metropolia pełniąca funkcję stołeczną / Metropole mit Hauptstadtfunktion
- Ośrodek pełniący funkcje metropolitalne o znaczeniu europejskim / Zentrum mit Metropol-funktionen von europäischer Bedeutung
- Ośrodek pełniący funkcje wyższego rzędu / Zentrum mit höherrangigen Funktionen
- Ośrodki o uzupełniających się funkcjach / Zentren in Funktionsteilung
- Ośrodek transgraniczny, Transgraniczny Region Metropolitalny Szczecina / grenzüberschreitendes Zentrum, Grenzüberschreitende Metropolregion Stettin
- Aglomeracja / Verdichtungsraum
Liczba mieszkańców / Einwohnerzahl > 250.000
- Port lotniczy (TEN-T) / Flughafen (TEN-V)
Sieć bazowa i sieć kompleksowa* / Kern- und Gesamtnetz*
- Port morski (TEN-T) / Seehafen (TEN-V)
Sieć bazowa i sieć kompleksowa / Kern- und Gesamtnetz

Demografia / Demografie

- Powiat o znaczącym spadku liczby ludności / Landkreis mit deutlichem Bevölkerungsrückgang
Spadek liczby ludności > 1 % w okresie 2011-2014 / Bevölkerungsrückgang > 1 % im Zeitraum 2011-2014

- Polsko-niemiecki obszar powiązań / deutsch-polnischer Verflechtungsraum
- Miasto / Stadt
Liczba mieszkańców / Einwohnerzahl
BERLIN > 1.000.000
POZNĄŃ > 400.000
ROSSTOCK > 100.000
Szczecinek > 35.000
Szubice < 35.000
- Siedziba administracji landu lub województwa / Sitz einer Landes- oder Wojewodschafts-verwaltung
- BERLIN Stolica kraju / Hauptstadt

I.1 Wzmocnienie metropolii, pozostałych ośrodków miejskich i ich obszarów funkcjonalnych:

Wzmacnianie ośrodków metropolitalnych w ich funkcji „okien na świat” jak również rozwijanie powiązań między większymi i średnimi ośrodkami, w celu lepszego wykorzystania uzupełniających się funkcji. Dalsze pogłębienie współpracy miast z ich otoczeniem w celu zapewnienia zaopatrzenia w dobra i usługi, również w obszarach o zmniejszającej się liczbie ludności. Wspólne wykorzystanie zalet policentrycznego i różnorodnego obszaru gospodarczego.

I.2 Uwzględnianie implikacji sąsiedztwa dla rozwoju lokalnego i regionalnego:

Uwzględnianie sąsiedztwa i jego implikacji przy tworzeniu strategii rozwoju lokalnego i regionalnego. Intensywniejsze wykorzystywanie doświadczeń i potencjałów miast granicznych i dwumiest stanowiących „laboratoria” współpracy i bramy do wymiany polsko-niemieckiej.

I.3 Włączenie obszarów wiejskich: Poprawianie dostępności transportowej obszarów wiejskich poprzez integrowanie ofert publicznego transportu zbiorowego w obrębie obszarów funkcjonalnych większych ośrodków. Stabilizacja i wzmocnienie mniejszych i średnich ośrodków w ich funkcjach wraz z otaczającymi je obszarami wiejskimi. Transgraniczne uzgadnianie strategii adaptacji do skutków przemian demograficznych.

I.4 Oszczędność i efektywniejsze wykorzystanie energii: Oszczędność i zwiększenie efektywności wykorzystania energii w celu realizacji zasad trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz sprostania wyzwaniom zmian klimatycznych. Dążenie do rozwoju skoncentrowanego osadnictwa w celu zapobiegania dalszej fragmentacji krajobrazu i przestrzeni oraz podniesienie atrakcyjności transportu zbiorowego (kolejowego i autobusowego) oraz rowerowego. Poczynając od miast granicznych i dwumiest opracowywanie wspólnych koncepcji energetycznych oraz wymiana doświadczeń na temat dobrych praktyk.

I.1 Die Metropolen und Zentren als Anker im

Raum stärken: Die metropolitanen Zentren werden in ihrer Funktion als „Tore zur Welt“ ebenso wie die Verflechtungen zwischen größeren und mittleren Zentren gestärkt, um sich ergänzende Funktionen besser zu nutzen. Die Zusammenarbeit zwischen Städten und ihrem Umland wird weiter vertieft, um auch in Gebieten mit schrumpfender Bevölkerung die Versorgung der Menschen mit Gütern und Dienstleistungen sicherzustellen. Die Standortvorteile des polyzentralen und vielfältigen Wirtschaftsraumes werden gemeinsam genutzt und ausgeschöpft.

I.2 Nachbarschaftseffekte bei der lokalen und regionalen Entwicklung berücksichtigen:

Bei der Erarbeitung von Strategien für die lokale und regionale Entwicklung werden Nachbarschaftseffekte ausdrücklich berücksichtigt. Die Erfahrungen und Potenziale der Grenz- und Doppelstädte als „Labore“ der Zusammenarbeit und Tore für den Austausch zwischen Deutschland und Polen werden intensiver genutzt.

I.3 Den ländlichen Raum „mitnehmen“: Um die Erreichbarkeit der ländlichen Räume zu verbessern werden die Angebote des öffentlichen Verkehrs innerhalb der funktionalen Räume der größeren Zentren umfassend integriert. Kleinere und mittlere Zentren werden zusammen mit den sie umgebenden ländlichen Räumen in ihren Funktionen stabilisiert und gestärkt. Strategien zur Anpassung an die Folgen des demografischen Wandels werden grenzübergreifend aufeinander abgestimmt.

I.4 Energie sparen und effizienter nutzen: Um eine langfristig nachhaltige Entwicklung zu erreichen und dem Klimawandel zu begegnen wird Energie gespart und effizienter genutzt. Eine konzentrierte Siedlungsentwicklung wirkt der Zersiedelung der Landschaft entgegen, und die Nutzung von Bahn, Bus und Fahrrad wird attraktiver gestaltet. Ausgehend von den Grenz- und Doppelstädten werden gemeinsame Energiekonzepte entwickelt und Erfahrungen zu guten Lösungsansätzen ausgetauscht.

II. Poprawa połączeń transportowych

II. Die verkehrlichen Verbindungen verbessern

Wizja

Im Jahr 2030...

- » ist das Kernnetz des transeuropäischen Verkehrsnetzes (TEN-V) fertiggestellt, und die Qualität der grenzüberschreitenden Verkehrsverbindungen hat sich deutlich verbessert.
- » ist es möglich, alle größeren und mittleren Zentren im deutsch-polnischen Verflechtungsraum komfortabel mit der Bahn zu erreichen.
- » werden die Wasserstraßen im deutsch-polnischen Verflechtungsraum deutlich intensiver für den Güterverkehr und den Tourismus genutzt.

W roku 2030...

- » sieć bazowa transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) została ukończona, a jakość transgranicznych połączeń transportowych wyraźnie się poprawiła.
- » możliwe jest komfortowe dotarcie kolejną do wszystkich większych i średnich ośrodków w polsko-niemieckim obszarze powiązań.
- » drogi wodne w polsko-niemieckim obszarze powiązań są dużo intensywniej wykorzystywane na potrzeby transportu towarów i turystyki.

Vision

Sytuacja wyjściowa – Transport / Ausgangslage – Verkehr

Legenda / Legende

Transeuropejska sieć transportowa TEN-T (planowana) /
Transeuropäisches Verkehrsnetz TEN-V (geplant)

Sieć bazowa / Kernnetz

Połączenie między ośrodkami pełniącymi funkcje metropolitalne o znaczeniu europejskim /
Verbindung zwischen Zentren mit Metropolfunktionen von europäischer Bedeutung

Sieć bazowa i sieć kompleksowa / Kern- und Gesamtnetz

Połączenie między ośrodkami pełniącymi funkcje metropolitalne o znaczeniu europejskim i ośrodkami pełniącymi funkcje wyższego rzędu /
Verbindung zwischen Zentren mit Metropolfunktionen von europäischer Bedeutung und Zentren mit höherrangigen Funktionen

Sieć bazowa (transport wodny) / Kernnetz (Wasserverkehr)

Terminal multimodalny / multimodaler Terminal

Sieć bazowa i sieć kompleksowa / Kern- und Gesamtnetz

Port lotniczy / Flughafen

Sieć bazowa i sieć kompleksowa* / Kern- und Gesamtnetz*

Port morski / Seehafen

Sieć bazowa i sieć kompleksowa / Kern- und Gesamtnetz

Połączenia uzupełniające / ergänzende Verbindungen

Transport lądowy / Landverkehr

Rzeki i drogi wodne / Flüsse und Wasserstraßen

Główne szlaki żeglowne na morzu /
Hauptschiffahrtswege auf dem Meer

Transport publiczny / öffentlicher Verkehr

Związek komunikacyjny / Verkehrs- und Tarifverbund

Transport kolejowy / autobusowy / Bahn- und Busverkehr

Bilet aglomeracyjny / Agglomerationsticket

Znacząca oferta transgraniczna /
bedeutendes grenzüberschreitendes Angebot

Polsko-niemiecki obszar powiązań /
deutsch-polnischer Verflechtungsraum

Miasto / Stadt Liczba mieszkańców / Einwohnerzahl

BERLIN > 1.000.000 POZNAŃ > 400.000 ROSTOCK > 100.000

Szczecin > 35.000 Świebice < 35.000

SZCZECIN Siedziba administracji landu /
Landes- oder Wirtschafts-
verwaltung

BERLIN Stolica kraju /
Hauptstadt

II.1 Dalsza rozbudowa atrakcyjnych i konkurencyjnych połączeń w transgranicznych przewozach regionalnych i międzynarodowych:

łączenie polsko-niemieckiego obszaru powiazań z rynkami europejskimi i globalnymi poprzez węzły w transporcie lądowym, wodnym i lotniczym. Dążenie do ustanowienia w polsko-niemieckim obszarze powiazań bezpośrednich połączeń ośrodków, przede wszystkim atrakcyjnymi połączeniami kolejowymi. Skracanie czasu przejazdów i zwiększanie częstotliwości połączeń odpowiednio do popytu oraz rozbudowywanie oferty wspólnych biletów i taryf. Ścisłe uzgadnianie działań służących modernizacji infrastruktury, nabywaniu taboru i organizacji połączeń w przewozach regionalnych i międzynarodowych. Uzupełnianie sieci połączeń kolejowych ofertą przewozów autobusowych.

II.2 Zapewnienie dobrej jakości transgranicznych połączeń drogowych:

Zapobieganie powstawaniu w przyszłości wąskich gardeł w sieci transgranicznych połączeń drogowych oraz poprawa stanu technicznego dróg. Opracowywanie i wdrażanie wspólnych koncepcji zoptymalizowanego kierowania ruchu samochodów ciężarowych w celu podniesienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, efektywnego wykorzystania istniejącej infrastruktury oraz zmniejszenia obciążenia zanieczyszczeniami, hałasem i drganiami.

II.3 Wzmocnienie pozycji konkurencyjnej portów morskich: Rozbudowywanie szlaków żeglugi morskiej (promocja żeglugi bliskiego zasięgu oraz rozwój autostrad morskich) i powiazań z zapleczem lądowym zgodnie z połączeniami i korytarzami transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) służące wzmocnieniu konkurencyjnej pozycji portów morskich polsko-niemieckiego obszaru powiazań.

II.4 Aktywizacja żeglugi śródlądowej: Wspólne dążenie do wzmocnienia roli żeglugi śródlądowej w polsko-niemieckim obszarze powiazań, w celu realizacji transportu towarowego w sposób jak najmniej szkodliwy dla środowiska i jak najbardziej ekonomiczny oraz lepiej wykorzystujący rozwijającą się infrastrukturę, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów gospodarności, ochrony środowiska i ochrony przeciwpowodziowej.

II.1 Attraktive und wettbewerbsfähige Verbindungen im grenzüberschreitenden Nah- und Fernverkehr weiter ausbauen: Drehkreuze und Knotenpunkte im Land-, See- und Luftverkehr verbinden den deutsch-polnischen Verflechtungsraum mit europäischen und globalen Märkten. Alle Zentren im deutsch-polnischen Verflechtungsraum werden nach Möglichkeit direkt miteinander verbunden, vor allem durch attraktive Bahnverbindungen. Fahrzeiten werden reduziert, die Dichte von Angeboten entsprechend der Nachfrage erhöht, gemeinsame Tickets und Tarife weiter ausgebaut. Der Ausbau der Infrastruktur, die Beschaffung von Fahrzeugen und die Organisation von Verkehrsangeboten im Nah- und Fernverkehr werden eng miteinander abgestimmt. Angebote im Busverkehr ergänzen das Netz der Bahnverbindungen.

II.2 Gute Qualität der grenzüberschreitenden Straßenverbindungen sichern: Bei der Entwicklung der grenzüberschreitenden Straßenverbindungen liegt der Fokus auf der Vermeidung künftiger Engpässe im Netz und der Verbesserung des baulichen Zustandes. Um die Verkehrssicherheit zu erhöhen, vorhandene Infrastrukturen effizient zu nutzen und Belastungen durch Schadstoffe, Lärm und Erschütterungen zu verringern werden gemeinsame Konzepte für eine nachhaltige Lenkung des Schwerlastverkehrs entwickelt und umgesetzt.

II.3 Die Wettbewerbsposition der Seehäfen stärken: Um die Wettbewerbsposition der Seehäfen im deutsch-polnischen Verflechtungsraum zu stärken werden die jeweiligen seeseitigen Anbindungen (Förderung des Kurzstreckenseeverkehrs und Entwicklung der Meeresautobahnen) und die Hinterlandanbindungen entsprechend der Verbindungen und Korridore des transeuropäischen Verkehrsnetzes (TEN-V) ausgebaut.

II.4 Die Binnenschifffahrt aktivieren: Um den Güterverkehr möglichst umweltschonend und kostengünstig zu gestalten und die sich entwickelnde Infrastruktur besser auszunutzen wird gemeinsam eine Stärkung der Rolle der Binnenschifffahrt im deutsch-polnischen Verflechtungsraum angestrebt. Dabei werden insbesondere Aspekte der Wirtschaftlichkeit, des Umweltschutzes und des Hochwasserschutzes beachtet.

III. Inwestowanie w ludzi

III. In die Menschen investieren

Wizja

Im Jahr 2030...

- » haben viele Menschen gelernt, sich zwischen beiden Gesellschaften und Sprachräumen routiniert zu bewegen. Mit ihren Kenntnissen und Fähigkeiten gestalten sie die Verflechtungen zwischen Deutschland und Polen.
- » findet jeder Mensch, der mehr über Sprache und Kultur des Nachbarn erfahren will, im deutsch-polnischen Verflechtungsraum ein passendes Bildungsangebot vor.
- » haben sich die Barrieren zwischen den Arbeitsmärkten weiter reduziert, und die Investitionen in Forschung und Entwicklung sind gestiegen.
- » gibt es einen regen wissenschaftlichen Austausch zwischen den Universitäten und Hochschulen. Die Internationalisierung hat weiter zugenommen, und viele Lehrangebote stehen auch in englischer Sprache zur Verfügung.

W roku 2030...

- » wielu ludzi nauczyło się poruszać swobodnie między oboma społeczeństwami i obszarami językowymi. Swoimi umiejętnościami i zdolnościami rozwijają powiązania między Polską i Niemcami.
- » każdy zainteresowany językiem i kulturą sąsiada znajduje adekwatną ofertę edukacyjną w polsko-niemieckim obszarze powiązań.
- » dalej zmniejszyły się bariery między rynkami pracy, a nakłady inwestycyjne na działalność badawczo-rozwojową zwiększyły się.
- » istnieje ożywiona naukowa wymiana między uniwersytetami i innymi szkołami wyższymi. Umiedzynarodowienie nadal przybiera na sile a wiele ofert dydaktycznych udostępnionych jest w języku angielskim.

Vision

Sytuacja wyjściowa – Uczelnie i szkoły wyższe, nauka i badania / Ausgangslage – Hochschulen, Wissenschaft und Forschung

Legenda / Legende

Uniwersytety i szkoły wyższe / Universitäten und Hochschulen

> 100.000
> 25.000
> 2.500
> 250

Liczba studentów (studia stacjonarne) pod koniec 2015 r. / Anzahl der Studierenden (Präsenzstudium) Ende 2015

Uczelnie zawodowe / Fachhochschulen

> 10.000
> 2.500
> 250

Liczba studentów (studia stacjonarne) pod koniec 2015 r. / Anzahl der Studierenden (Präsenzstudium) Ende 2015

Znaczący instytuty badawcze / bedeutende Forschungsinstitute

> 15
> 5
2 - 5

Liczba siedzib głównych, stan na 2015 r. / Anzahl der Hauptsitze, Stand 2015

Współpraca pomiędzy uniwersytetami i szkołami wyższymi / Zusammenarbeit zwischen Universitäten und Hochschulen

Umowa o współpracy / Kooperationsvertrag
Stan na 2015 r. / Stand 2015

Collegium Polonicum

Polsko-niemiecki obszar powiązań / deutsch-polnischer Verflechtungsraum

Miasto / Stadt Liczba mieszkańców / Einwohnerzahl

BERLIN > 1.000.000
POZNAŃ > 400.000
ROSTOCK > 100.000
Szczecin > 35.000
Słubice < 35.000

SZCZECIN Siedziba administracji landu lub województwa / Sitz einer Landes- oder Wojewodschafts-verwaltung

BERLIN Stolica kraju / Hauptstadt

III.1 Dalszy rozwój kompetencji

interkulturowych: Dalsze wzmocnienie zdolności do współpracy, dialogu i wzajemnego zrozumienia się. Zmniejszenie bariery językowej i ułatwienie dostępu do informacji poprzez oferty wielojęzyczne. Dalsza intensyfikacja wymiany transgranicznej na wszystkich płaszczyznach – od kontaktów społeczeństwa obywatelskiego po współpracę administracji.

III.2 Aktywne wspieranie nauki języka sąsiada:

Umożliwianie nauki i kultywowanie języka polskiego i języka niemieckiego na wszystkich poziomach systemu edukacji odpowiednio do potrzeb – od przedszkola po uniwersytety. Podejmowanie dodatkowych działań w celu zwiększenia motywacji do nauki języka oraz zapewnienia dostępności wykwalifikowanych nauczycieli.

III.3 Ułatwienie dostępu do rynku pracy sąsiada:

Przekazywanie kwalifikacji i kompetencji w ramach edukacji szkolnej i zawodowej, ułatwiających uporanie się z wyzwaniami nowoczesnego rynku pracy. Uznawanie bez komplikacji świadectw i dyplomów zdobytych w Polsce i w Niemczech. Uelastycznianie możliwości kształcenia ustawicznego, które pozwala na zdobycie wymaganych dodatkowych kwalifikacji.

III.4 Intensyfikacja współpracy szkół wyższych:

Intensyfikowanie współpracy szkół wyższych polsko-niemieckiego obszaru powiązań, zgodnie z wyznaczonymi przez nie samymi celami. Wspieranie mobilności studentów, nauczycieli akademickich, badaczy i naukowców a także organizowanie wspólnych wykładów, projektów badawczych i konferencji. Rozwijanie technicznych możliwości nieograniczonej i szybkiej komunikacji w czasie rzeczywistym co ułatwi wymianę wiedzy. Rozwijanie wzajemnego zrozumienia poprzez wspólną pracę nad zagadnieniami naukowymi.

III.1 Interkulturelle Kompetenzen weiter

ausbauen: Die Fähigkeiten zur Zusammenarbeit, zum Dialog und zum gegenseitigen Verständnis werden weiter gestärkt. Mehrsprachige Angebote reduzieren die Sprachbarriere und erleichtern den Zugang zu Informationen. Der grenzübergreifende Austausch wird auf allen Ebenen weiter intensiviert – von zivilgesellschaftlichen Kontakten bis zur Zusammenarbeit der Verwaltungen.

III.2 Den Erwerb der jeweils anderen Sprache

fördern: Der Erwerb und die Pflege der deutschen und der polnischen Sprache werden auf allen Stufen des Bildungssystems nachfragegerecht ermöglicht – vom Kindergarten bis zur Universität. Es werden zusätzliche Anstrengungen unternommen, um die Motivation zum Spracherwerb zu erhöhen und die Verfügbarkeit qualifizierter Lehrkräfte zu sichern.

III.3 Den Zugang zum jeweils anderen

Arbeitsmarkt erleichtern: Im Rahmen der schulischen und beruflichen Bildung werden Qualifikationen und Kompetenzen vermittelt, die die Bewältigung der Herausforderungen des modernen Arbeitsmarktes erleichtern. In Deutschland und in Polen erworbene Abschlüsse werden unkompliziert anerkannt. Die Möglichkeiten für lebenslanges Lernen, die den Erwerb erforderlicher zusätzlicher Qualifikationen ermöglichen, werden flexibilisiert.

III.4 Die Zusammenarbeit der Hochschulen

intensivieren: Die Hochschulen im deutsch-polnischen Verflechtungsraum vertiefen ihre Zusammenarbeit auf der Grundlage selbst gesteckter Ziele. Die Mobilität von Studierenden, Lehrenden, Forschern und Wissenschaftlern wird unterstützt, Lehrangebote, Forschungsprojekte und Konferenzen werden gemeinsam organisiert. Die technischen Möglichkeiten der unbegrenzten und schnellen Echtzeit-Kommunikation erleichtern den Austausch von Wissen. Das gegenseitige Verständnis wird durch die gemeinsame Arbeit an wissenschaftlichen Fragestellungen fortentwickelt.

IV. Promowanie trwałego i zrównoważonego wzrostu

IV. Nachhaltiges Wachstum fördern

Wizja

Im Jahr 2030...

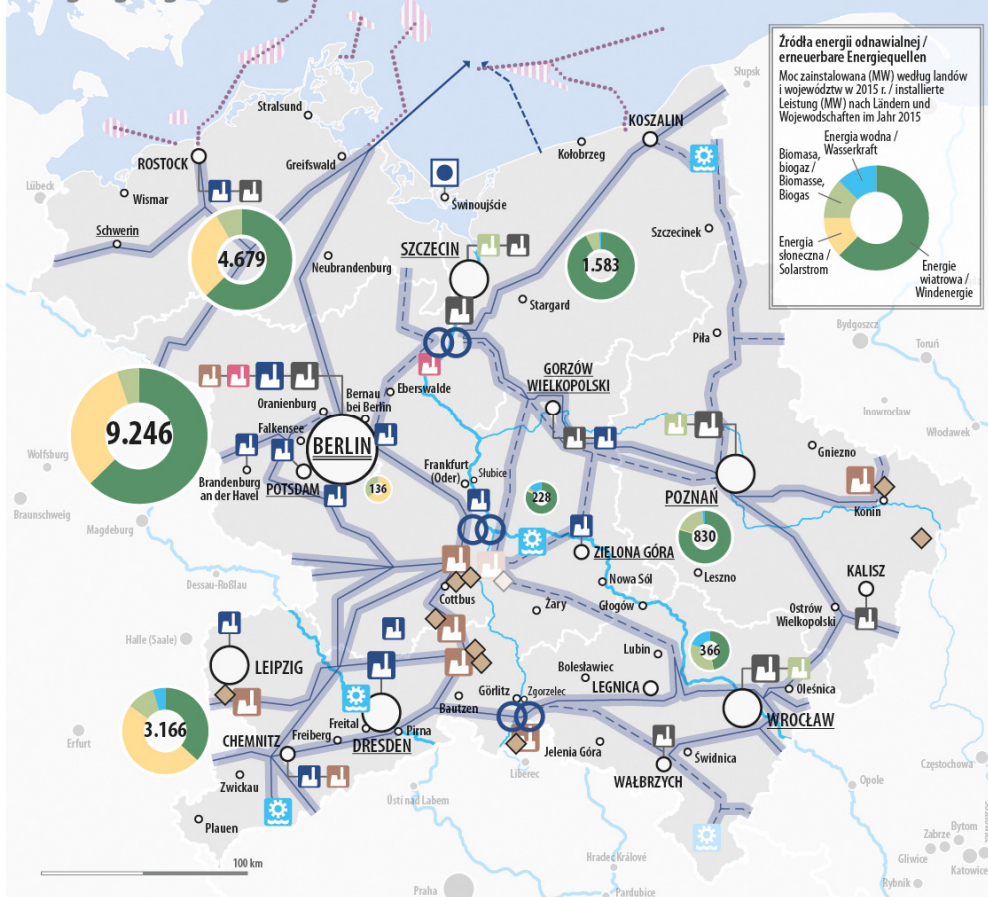
- » gibt es grenzüberschreitende Cluster, die erfolgreich in das europäische Marktgeschehen eingreifen. Die Güter- und Warenströme im Verflechtungsraum sind stärker mit der lokalen Wertschöpfung verknüpft.
- » ist der Tourismus regionsübergreifend zu einem noch wichtigeren Wirtschaftsfaktor geworden und zieht zahlreiche internationale Gäste an. Es ist sehr populär ins Nachbarland zu reisen.
- » haben Polen und Deutschland das gleich hohe Niveau der Energiesicherheit erreicht.
- » gibt es im Meeresgebiet des deutsch-polnischen Verflechtungsraumes aufeinander abgestimmte maritime Raumordnungspläne.

W roku 2030...

- » istnieją transgraniczne klastry, które skutecznie działają na rynkach europejskich. Przepływ towarów i dóbr na obszarze powiązań jest silniej powiązany z lokalnymi procesami gospodarczymi.
- » turystyka stała się jeszcze ważniejszym czynnikiem gospodarczym w całym regionie i przyciąga gości z całego świata. Wyjazdy turystyczne do kraju sąsiada stały się bardzo popularne.
- » Polska i Niemcy osiągnęły ten sam wysoki poziom bezpieczeństwa energetycznego.
- » w morskim obszarze polsko-niemieckich powiązań istnieją spójne plany zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich.

Vision

Sytuacja wyjściowa – Bezpieczeństwo energetyczne / Ausgangslage – Energiesicherheit

IV.1 Wsparcie rozwoju transgranicznych stosunków gospodarczych: Przykładanie szczególnej wagi do intensyfikacji relacji gospodarczych między małymi i średnimi przedsiębiorstwami (MSP) w polsko-niemieckim obszarze powiązań. Podejmowanie działań zachęcających do angażowania się na rynkach zagranicznych (w szczególności MSP). Identyfikacja wspólnych dziedzin kompetencji i aktywne wspieranie powstawania transgranicznych klastrów.

IV.2 Zwiększenie intensywności turystyki: Systematyczne doskonalenie i rozbudowywanie oferty turystycznej, przygotowanej z myślą o sąsiadach z Polski i Niemiec. Zwiększanie zainteresowania poznawaniem polsko-niemieckiego obszaru powiązań również przy wykorzystaniu globalnego potencjału turystycznego Berlina. Wzajemne sieciowe powiązanie i promowanie atrakcyjnych ofert wspólnie na rynkach poza polsko-niemieckim obszarem powiązań. Tworzenie dodatkowych perspektyw rozwoju dla obszarów wiejskich i położonych peryferyjnie poprzez rozwój turystyki.

IV.3 Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego: Przebudowywanie systemów energetycznych w celu osiągnięcia trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz sprostania wyzwaniom zmian klimatycznych. Zmniejszenie zużycia energii i dywersyfikacja zaopatrzenia w energię. Magazynowanie nadmiaru energii pozwalające na efektywne i skuteczne wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych. Lepsze powiązanie transgranicznych sieci elektroenergetycznych w celu zapewnienia bezpieczeństwa zaopatrzenia w energię. Aktywne wspieranie przemian strukturalnych na obszarach, które dziś są mocno uzależnione od gospodarki surowcowej.

IV.4 Promowanie trwałego „niebieskiego” wzrostu: W polsko-niemieckim obszarze powiązań istnieje wspólne zrozumienie zarządzania obszarami morskimi, którego celem jest trwały i zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny z jednoczesnym zagwarantowaniem dobrego stanu środowiska. Koordynowanie, zgodnie ze wzajemnie uznawanymi zasadami i ideą trwałego i zrównoważonego rozwoju, różnych funkcji planowanych na obszarach morskich.

IV.1 Die Entwicklung grenzüberschreitender Wirtschaftsbeziehungen fördern: Besonderes Augenmerk wird auf die Vertiefung wirtschaftlicher Beziehungen zwischen kleinen und mittleren Unternehmen (KMU) im deutsch-polnischen Verflechtungsraum gelegt. Es werden Aktivitäten unternommen, die zum Engagement auf ausländischen Märkten ermutigen (insbesondere KMU). Gemeinsame Kompetenzfelder werden identifiziert, und die Entstehung grenzüberschreitender Cluster wird aktiv begleitet.

IV.2 Die Intensität des Tourismus steigern: Touristische Angebote, die sich an die Nachbarn aus Deutschland und Polen richten, werden systematisch qualifiziert und ausgebaut. Das Interesse an einer Erkundung des deutsch-polnischen Verflechtungsraumes wird auch unter Nutzung des globalen touristischen Potenzials von Berlin gesteigert. Attraktive Angebote werden miteinander vernetzt und gemeinsam auf Märkten außerhalb des deutsch-polnischen Verflechtungsraumes vermarktet. Ländlichen und peripher gelegenen Räumen eröffnen sich durch den Tourismus zusätzliche Entwicklungsperspektiven.

IV.3 Die Energiesicherheit erhöhen: Um eine nachhaltige Entwicklung zu erreichen und dem Klimawandel zu begegnen werden die Energiesysteme umgebaut. Der Energieverbrauch wird reduziert, und die Energieversorgung wird diversifiziert. Speicher für überschüssige Energie ermöglichen es, erneuerbare Energiequellen effizient und zuverlässig zu nutzen. Die grenzüberschreitenden Stromnetze werden besser miteinander verknüpft, um die Sicherheit der Energieversorgung zu erhöhen. Der Strukturwandel in Gebieten, die heute stark von der Rohstoffwirtschaft abhängen, wird aktiv begleitet.

IV.4 Nachhaltiges „Blaues Wachstum” fördern: Es gibt ein gemeinsames Verständnis zum Management der Meeresgebiete im deutsch-polnischen Verflechtungsraum mit dem Ziel einer nachhaltigen wirtschaftlichen und sozialen Entwicklung unter gleichzeitiger Sicherung eines guten Zustandes der Umwelt. Verschiedene Nutzungsansprüche an die Meeresgebiete werden nach gegenseitig anerkannten Prinzipien und im Sinne einer nachhaltigen Entwicklung koordiniert.

V. Zabezpieczanie podstaw dla wysokiej jakości życia

V. Die Grundlagen für eine hohe Lebensqualität sichern

Wizja

Im Jahr 2030...

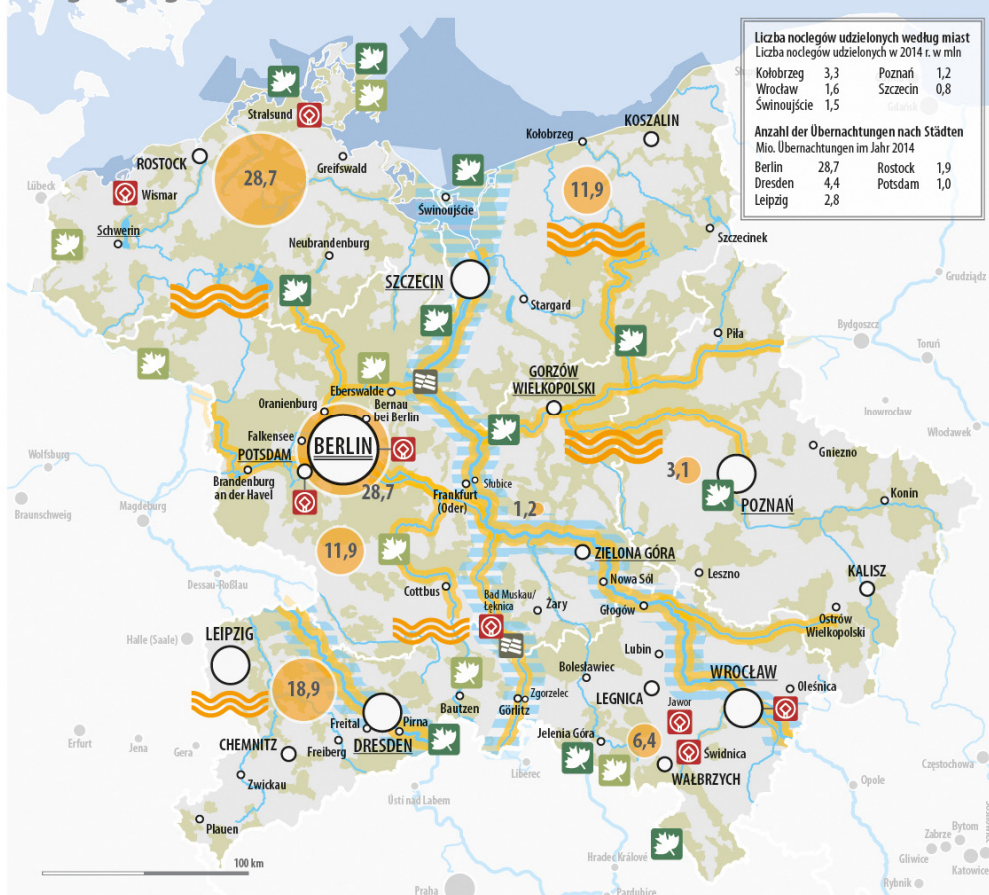
- » hat das Bewusstsein der Bevölkerung für das gemeinsame natürliche und kulturelle Erbe im deutsch-polnischen Verflechtungsraum infolge vielfältiger Projekte und Aktivitäten deutlich zugenommen.
- » gibt es eine Vielzahl abgestimmter Konzepte für den Schutz und den Erhalt seltener Tier- und Pflanzenarten, die auf beiden Seiten von Oder und Lausitzer Neiße leben.
- » werden gemeinsame Grundwasserressourcen abgestimmt geschützt und bewirtschaftet.
- » hat sich das Hochwasserrisiko entlang der Oder und der Lausitzer Neiße infolge vielfältiger Maßnahmen deutlich verringert. Es gibt ein ausgeprägtes Bewusstsein für die grenzüberschreitende Risikovorsorge.

W roku 2030...

- » w wyniku różnorodnych projektów i działań znacznie wzrosła świadomość ludności w zakresie wspólnego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego w polsko-niemieckim obszarze powiązań.
- » istnieje wiele uzgodnionych koncepcji ochrony i zachowania rzadkich gatunków roślin i zwierząt występujących po obu stronach Odry i Nysy Łużyckiej.
- » w uzgodniony sposób chronione i wykorzystywane są wspólne zasoby wód podziemnych.
- » ryzyko powodzi wzdłuż Odry i Nysy Łużyckiej znacząco się zmniejszyło w wyniku różnorodnych działań. Istnieje ukształtowana świadomość konieczności transgranicznego zapobiegania ryzykom.

Vision

Sytuacja wyjściowa – Zasoby krajobrazowe i kulturowe / Ausgangslage – Landschaftliche und kulturelle Ressourcen

Legenda / Legende

Zasoby przyrodnicze i kulturowe / natürliche und kulturelle Ressourcen

- Obszary chronione, w tym obszary Natura 2000 / Schutzgebiete, einschließlich der Natura 2000-Gebiete
- Morskie obszary chronione, w tym obszary Natura 2000 / Meeresschutzgebiete, einschließlich der Natura 2000-Gebiete
- Park narodowy / Nationalpark
- Rezerwat biosfery UNESCO / UNESCO-Biosphärenreservat
- Dziedzictwo kulturowe UNESCO / UNESCO-Kulturerbe
- Geopark transgraniczny / grenzüberschreitender Geopark

Zasoby krajobrazowe, turystyka / landschaftliche Ressourcen, Tourismus

- Rzeki i drogi wodne / Flüsse und Wasserstraßen
- Krajobraz rzeczny o szczególnych walorach turystycznych / Flusslandschaft von besonderem touristischem Wert
- Pojezdzenie o szczególnych walorach turystycznych / Seenlandschaft von besonderem touristischem Wert
- Liczba noclegów udzielonych według landów i województw / Anzahl der Übernachtungen nach Ländern und Wojewodschaften
- Liczba noclegów udzielonych w 2014 r. w mln / Mio. Übernachtungen im Jahr 2014

Ochrona przeciwpowodziowa / Hochwasserschutz

- Potrzeba współpracy na rzecz transgranicznej ochrony przeciwpowodziowej / Bedarf zur Zusammenarbeit im grenzübergreifenden Hochwasserschutz

- Polsko-niemiecki obszar powiązań / deutsch-polnischer Verflechtungsraum**
- Miasto / Stadt** Liczba mieszkańców / Einwohnerzahl
BERLIN	> 1.000.000	POZNAŃ	> 400.000	ROSTOCK	> 100.000
SZCZECIN	> 35.000				
- Siedziba administracji landu lub województwa / Sitz einer Landes- oder Wojewodschafts-verwaltung**
- BERLIN** Stolica kraju / Hauptstadt

V.1 Ochrona i udostępnianie dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego: Ochrona i pielęgnowanie bogatego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego stanowiącego o atrakcyjności i wysokiej jakości życia na polsko-niemieckim obszarze powiazań. Prowadzenie dalszych badań nad historycznymi i kulturowymi powiazaniami między miastami i regionami oraz prezentowanie elementów wspólnych i różnic w kontekście polskiej i niemieckiej historii.

V.2 Wzmacnianie transgranicznych powiazań przyrodniczych: Uzgadnianie i realizowanie celów oraz koncepcji dotyczących funkcjonowania korytarzy ekologicznych np. wzdłuż rzek a także systemów biotopów, siedlisk oraz powiazań regionów fizycznogeograficznych, w tym pradolin i ciągów morenowych. Służą one zachowaniu różnorodności biologicznej w regionie i trwałości krajobrazu. Ścisła współpraca przy ochronie i konserwacji położonych bezpośrednio przy granicy obszarów i obiektów, takich jak np. parki krajobrazowe i parki narodowe.

V.3 Ochrona zasobów naturalnych – zagwarantowanie standardów środowiskowych: Transgraniczna poprawa jakości powietrza, wody i gleb oraz ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym oraz utrzymanie osiągniętych już standardów. Pogłębienie współpracy przy kontroli ryzyk środowiskowych oraz podnoszeniu świadomości ekologicznej ludności. Wzajemne uzgodnienia ochrony i zagospodarowania zasobów naturalnych.

V.4 Zmniejszanie zagrożenia powodzią, klęskami i katastrofami: Zmniejszanie zagrożenia powodzią wzdłuż Odry i Nysy Łużyckiej po obu stronach granicy poprzez ścisłe uzgadnianie działań na rzecz zapobiegania zagrożeniom i ochrony przeciwpowodziowej. Dalsze doskonalenie i pogłębienie współpracy służb zabezpieczenia porządku i bezpieczeństwa, służb ratunkowych, straży pożarnych oraz zarządzania kryzysowego. Koordynacja strategii ochrony pasa przybrzeżnego wzdłuż wybrzeża Morza Bałtyckiego w polsko-niemieckim obszarze powiazań.

V.1 Das natürliche und kulturelle Erbe schützen und erlebbar machen: Das reichhaltige natürliche und kulturelle Erbe, das den deutsch-polnischen Verflechtungsraum zu einem attraktiven Raum mit hoher Lebensqualität macht, wird geschützt und gepflegt. Historische und kulturelle Verknüpfungen zwischen Städten und Regionen werden weiter erforscht, und Gemeinsamkeiten ebenso wie Unterschiede vor dem Hintergrund der deutschen und polnischen Geschichte sichtbar gemacht.

V.2 Ökologische Verknüpfungen stärken: Ziele und Konzepte für das Funktionieren ökologischer Korridore z. B. entlang von Flüssen, Biotop- und Habitatsystemen sowie naturräumlichen Verflechtungen wie Urstromtälern und Moränenzügen werden abgestimmt und umgesetzt. Sie dienen dem Erhalt der biologischen Vielfalt in der Region und dem Schutz der kulturellen Eigenart der Landschaft. Gebiete und Objekte wie z. B. Landschafts- und Nationalparks, die direkt im Grenzraum liegen, werden in enger Zusammenarbeit geschützt und gepflegt.

V.3 Natürliche Ressourcen schützen – Umweltstandards sichern: Die Qualität von Luft, Wasser und Böden sowie der Schutz vor Lärm und elektromagnetischer Strahlung werden grenzübergreifend verbessert und bereits erreichte Standards gesichert. Die Zusammenarbeit bei der Kontrolle von Umweltrisiken und bei der Verbesserung des ökologischen Bewusstseins der Bevölkerung wird vertieft. Der Schutz und die Bewirtschaftung natürlicher Ressourcen werden aufeinander abgestimmt.

V.4 Risiken durch Hochwasser, Unglücksfälle und Katastrophen verringern: Die Risiken durch Hochwasser entlang der Oder und der Lausitzer Neiße werden durch eine enge Abstimmung von Maßnahmen zur Risikovorsorge und zum Hochwasserschutz auf beiden Seiten der Grenze verringert. Die Zusammenarbeit der Sicherheits- und Rettungsdienste, der Feuerwehren und des Katastrophenschutzes wird weiter verbessert und vertieft. Entlang der Ostseeküste im deutsch-polnischen Verflechtungsraum werden die Strategien des Küstenschutzes aufeinander abgestimmt.